

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Галя Кожухарова
Тракийски университет, Стара Загора

на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност „професор“
за нуждите на ИМИ на БАН

в област на висше образование: *1. Педагогически науки;*
професионално направление *1.3. Педагогика на обучението по*
научна специалност: *Методика на обучението по математика*
(*Дидактически модели*)

1. Общо описание на представените материали

В конкурса за „професор“, обявен в Държавен вестник, бр. 1 от 3 януари 2017г. и в интернет-страницата на ИМИ - БАН, като единствен кандидат участва доц. д-р Борислав Йорданов Лазаров.

Научното жури на своето първото заседание, проведено на 15.03.2017 г., съгласно заповед №36/02.03.2017г. на Директор на ИМИ БАН, във връзка с избора на професор в област на висше образование: *1. Педагогически науки;* професионално направление *1.3. Педагогика на обучението по*, научна специалност: *Методика на обучението по математика (Дидактически модели)*, прие постъпилите документи по конкурса. Не бяха открити нарушения на изискванията на чл. 4 от ЗРАСРБ и чл. 2 от Правилника към този закон. При проучване на представените документи не открих нарушения по процедурата.

Доцент доц. д-р Борислав Йорданов Лазаров е родена на 04.04.1959г. в град София. Висшето си образование е завършил в Софийския университет „Св. Климент Охридски“, Факултет по математика през 1984г. От 1997 е доктор по методика на обучението по математика, от 2004г. е старши научен сътрудник II ст. в НИО – МОН, а от 2005г. е старши научен сътрудник II ст., после доцент в ИМИ – БАН.

2. Обща характеристика на научната, преподавателската и научно-приложната дейност на кандидата

Научната активност на доц. д-р Борислав Лазаров включва разработването и публикуването на 134 научни публикации, от които 58 статии в списания, 37 доклади в сборници с трудове от конференции, 3 научно-методически студии, 36 учебници и учебни помагала. Отбелязани са 70 цитирания, без автоцитирания.

Доц. Лазаров е научен ръководител на двама защитили докторанти и на двама – отчислени с право на защита.

Доц. д-р Борислав Лазаров е носител на индивидуален гранд TEI Mesologi, Greece, TEMPUS през 1996г. Участвал е в програмни и организационни комитети на пет международни и национални научни мероприятия. Основател и ръководител е на семинара Дидактическо моделиране при ИМИ от 2006.

Член е на Световната федерация на националните математически състезания (WFNMC) от 1994 г. и на Института за системи и технологии за информация, контрол и комуникации (INSTICC) от 2015. Отбелязани са единадесет участия в международни и национални проекти.

Преподавателската дейност на Доц. д-р Борислав Лазаров е свързана с упражненията по Математически анализ I в Софийски университет „Климент Охридски“, лекции и упражнения по Висша математика 1-3 във Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“, лекционни курсове по Интегрирано обучение в Софийски университет „Св. Климент Охридски“, поканен лектор на международните курсове за повишаване на квалификацията на ИМИ през 2012, 2013 и 2014г. В Казахстан доц. Лазаров е лектор на учебно-методически семинари и майсторски класове на Републиканския научно-практически център „Дарын“ и фондация „Интелектуал 2050“, а също и в няколко международни обучения в Алматы, Казахстан и др.

3. Общо описание на представените в конкурса материали

Като кандидат за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“ в област на висше образование: *1. Педагогически науки; професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по...научна специалност: Методика на обучението по математика (Дидактически модели)*, доц. д-р Борислав Лазаров представя 37 публикации, от които 33 не са представяни в предишни конкурси. Те включват 11 статии в международни списания, 9 статии в български списания, 12 - в сборници на международни проекти и конференции, 5 – в национални конференции. Самостоятелните публикации са 18; а 19 са в съавторство.

Представените публикации и цитирания отговарят и значително надхвърлят изискванията на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в ИМИ на БАН.

4. Научни приноси по направления

Основен акцент в научните търсения на доц. Лазаров са дидактическите модели, насочени към познавателната активност на учениците в извънкласни и извънучилищни форми на обучение по математика, за индивидуалното познавателно развитие на изявени ученици по математика, за внедряването на системи за динамична геометрия в педагогическата практика, модели за обучение чрез синтаксис, внедряване на компетентностен подход и контекстен модел за обучение на учители и студенти, процедурна матрица и др.

Въвеждат се и се разкрива същността на понятията спектър на активността, де-контекстуализация и компетенция от синтетичен тип (синтетична компетенция) и др.

Друг акцент с приносно значение в разработките е интегрираният подход и интегрираното обучение в училищната стратегия. Основа за това е технологичния подход на Г. Альтшулер за внедряването на интегрирано обучение. Предложен и апробиран е модел за допълване на двумерната матрица на антиномиите на Альтшулер с клетки от по-висока размерност. Въведено и операционализирано е понятието процедурна матрица. Моделът е ориентиран към управлението на образователния процес на училищно ниво, при което се предполага значителна автономия на училищното ръководство в организацията и планирането.

Операционализация на предложените модели в педагогическа практика е направена с изявени ученици на училищно ниво, както и в програмата Черноризец Храбър, включваща математическия турнир Черноризец Храбър и съпътстващо обучение в едноименни Майсторски клас, Летен математически семинар и Есенен математически семинар.

Приносен момент са и разработените учебни помагала на базата на модели за самообучение, свързани с въвеждането на псевдо-сократов стил в помагалата, придружен с дву- и тримерно формативно оценяване на постиженията на учениците. Такъв модел е реализиран и в електронен учебен курс. Представена е гъвкава система за диагностика, която отчита резултата от диагностичен тест, съвместно с трудността на теста и времето за работа, при което оценъчната скала има качествен характер и конкретни препоръки за обучаващите се.

5. ПРЕПОРЪКИ

Препоръчвам на доц. д-р Борислав Лазаров да обобщи и публикува научно-приложните изследвания, свързани с дидактичните модели в отделна монография, която би била ценна в научно изследователската дейност на докторанти и учители, работещи в майсторски класове за извеждане на добри практики.

6. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от доц. д-р Борислав Лазаров отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ИМИ-БАН.

Кандидатът в конкурса е представил значителен брой научни трудове, които не са използвани в предишни хабилитации. В работите на кандидата има оригинални научни и приложни приноси. Теоретичните разработки имат широка практическа приложимост и са пряко ориентирани към обучението на студенти и изявени ученици.

Постигнатите от кандидата резултати в учебната и научно-изследователската дейност, напълно съответстват на специфичните изисквания на съответстват на специфичните изисквания на ИМИ - БАН, приети във връзка с Правилника за приложение на ЗРАСРБ.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащите се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, намирам за основателно да дам своята **положителна** оценка и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Научния съвет на ИМИ - БАН **ЗА** избор на доц. д-р Борислав Лазаров на академичната длъжност „професор“ в ИМИ БАН в област на висше образование: *1. Педагогически науки*; професионално направление *1.3. Педагогика на обучението по....* научна специалност: *Методика на обучението по математика (Дидактически модели)*

24.04. 2017 г.
гр. Стара Загора

Изготвил рецензията:
(проф. д-р Галя Кожухарова)